

[Hans Schmidt.]

delskrig ville fremkalde en meget stærk spænding nede ved grænsen, hvor ønsket om en tilslutning til de seks er meget stærkt. Jeg har før fra denne talerstol gjort opmærksom på, at grænsens betydning som skillelinje ville vokse i stedet for at mindskes, når Danmark forblev udenfor. Under en handelskrig ville den skillende virkning formentlig forstærkes i højere grad.

Et hovedstadsblad for tirsdag den 17. ds. konstaterer bl. a., at denne debat om landets stilling til markedsplanerne foregår under den store offentligheds, under vælgermassernes, aldeles manglende interesse, for ikke at sige totale ligegyldighed. Hertil vil jeg gerne føje den bemærkning, at det kan ikke siges om grænselandets befolkning, tværtimod.

For et år siden, da vi den 11. februar havde den første debat om dette spørgsmål, tilbød jeg et samarbejde mellem dansk og tysk i grænselandet som den størst mulige garanti, en garanti for, som jeg sagde dengang, at fællesskabets lov følges i både stort og småt, og siden, at denne lov følges under den traktat, som indgås mellem landene. Dette kaldte jeg en udstrakt hånd, et tilbud, som jeg fortsat vil stå ved, selv om jeg indtil nu er blevet afvist.

Under en handelskrig, som bevidst sættes i gang som et modtræk mod de seks, må den mulighed dog tages i betragtning, at spændingen da kan blive så stor, at enhver garanti af denne art lades uønsket.

Med disse betragtninger har jeg gerne villet give udtryk for nogle tanker, som redegørelsen for situationen vedrørende de europæiske markedsplaner har fremkaldt.

Aksel Larsen: Selv nok så mange mere eller mindre klare, pligtmæssigt udtalte forhåbninger kan formentlig ikke skjule den kendsgerning, at tanken om en frihandelszone, som oprindeligt blev udkastet af England, hele tiden har været det, man i gammelt rigsdagsprog kalder „et dødfødt barn, der løber ud i sandet“. Jeg tror ikke, man behøver at bruge megen tid til at diskutere denne utopiske plan, der ingen chance har for at blive til virkelighed. Jeg tror, at det, man skal tage stilling til, når man skal diskutere markedsplaner, er de reelle mu-

ligheder, der findes: Danmarks tilslutning til de seks landes såkaldte europæiske fællesmarked eller Danmarks medvirken til et intimt økonomisk og handelspolitisk samvirke mellem de nordiske eller de skandinaviske lande.

Jeg er ikke i tvivl om, at hvis der er noget, vi skal holde os fra, er det det såkaldte europæiske fællesmarked; for resten er det en ganske mærkelig historie, at dette Europa bliver mindre og mindre. Man har i lang tid opereret med Den europæiske økonomiske Samarbejdsorganisation, der omfatter knap halvdelen af Europa; nu er det de seks lande, som tilhører OEEC, der kalder sig „europæisk fællesmarked“, og jeg ved såmænd ikke, hvad det næste bliver. Men hvordan man nu end misbruger ordene Europa og europæisk, er jeg ikke i tvivl om, at vi skal holde os fra det såkaldte europæiske fællesmarked. Det er jo ganske indlysende, at det vil og må føre til, at dansk industri kommer ud for en konkurrence, som den ikke kan klare sig over for. Det medfører meget store vanskeligheder for industrien i Danmark med nedlæggelse af visse industrier, det vil medføre arbejdsløshed, og det vil samtidig udsætte os for den risiko, at der kommer en indvandring af arbejdskraft, som vi egentlig ikke har brug for, men som kan søge hertil, fordi der skal være fri bevægelighed af arbejdskraft, kapital, varer o. s. v. inden for fællesmarkedets rammer.

Det eneste argument, man i grunden kunne anføre for, at vi burde tilslutte os fællesmarkedet, var, at derved ville man få mulighed for eller sikkerhed for afsætning af vor landbrugsproduktion; det er et argument, som man kan anføre, men jeg kan bare ikke se, at det har nogen vægt. Det er jo en kendsgerning, at der ikke i alt, hvad der hidtil har foreligget fra fællesmarkedets landene, er nogen som helst garanti for, at Danmark vil få nogen præferencestilling med hensyn til sine landbrugsprodukter i fællesmarkedet, at vi vil få sikkerhed for afsætning på rimelige betingelser af landbrugets eksportproduktion. Det er tværtimod således, at det modsatte er udtrykt. På GATT-konferencen i efteråret 1958 i Genève udtalte Canadas repræsentant sig meget stærkt imod den landbrugsprotektion, der var påtænkt af fællesmarkedets lande. Hertil svarede hr. Manshold, der er